

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové a ve věci

žalobce

Kamenné zdraví s.r.o., IČO 247 53 653
sídlem Wiedermannova 1407/6, 158 00 Praha 5
zastoupený advokátem Mgr. Radkem Jilgem
sídlem Ladova 2044/3, 128 00 Praha 2

proti

žalovanému

**Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední
inspektorát**
sídlem Květná 504/15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2023, č. j. SZPI/AK134-81/2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Rozhodnutím ze dne 15. 6. 2022, č. j. SZPI/AK134-67/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Inspektorát v Praze (dále jen „SZPI“ nebo „prvostupňový orgán“) uznal žalobce vinným (I. výrokem) tím, že žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o potravinách“) a uložil mu úhrnnou pokutu podle § 17f písm. d) zákona o potravinách ve výši 250 000 Kč, a dále povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (II. výrok), a náklady laboratorního rozboru v celkové výši 1 576 Kč (III. výrok).
2. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí rozhodl o odvolání žalobce a částečně změnil prvostupňové rozhodnutí ve výroku I. v bodech A. i B., a to tak, že do bodu A. doplnil slova: „v množství 15 760 mg/kg (± 11 %) suché hmoty, což odpovídá množství 94,56 mg hliníku“; do bodu B. výroku I. doplnil slova: „v množství 23 210 mg/kg (± 11 %) suché hmoty, což odpovídá množství 139,26 mg hliníku“; v bodě A. i B. výroku I. změnil odkaz na čl. 14 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, na čl. 14 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení.
3. Bod A. výroku I. žalobou napadeného rozhodnutí tak nyní zní: „Provozovatel potravinářského podniku Kamenné zdraví s.r.o. (dále jako „obviněný“) je vinen tím, že uváděl ode dne 14. 11. 2016 do dne 9. 1. 2017 na trh potravinu (doplňek stravy) SCHINDELE'S MINERALIEN, doplňek stravy s kyselinou křemičitou a železem; balení 400g; datum minimální trvanlivosti 10. 06. 2021, výrobce ROBERT SCHINDELE GESMBH, Mineralien zur Nahrungsergänzung, A-3122 Gansbach, Kucking 18; Kamenné zdraví s.r.o., Dědinská 625/10, 161 00 Praha 6, v celkovém množství 1 800 kusů, která nevyhověla požadavkům uvedeným v článku 14 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, ve znění platném v době spáchání přestupku (dále jen „nařízení (ES) 178/2002“), když byla vyhodnocena jako potravina škodlivá pro zdraví, a to z důvodu pravděpodobných dlouhodobých účinků této potravin na zdraví osob, které ji konzumují, a z důvodu pravděpodobných kumulativních toxických účinků, podle kritérií uvedených v článku 14 odst. 4 písm. a) a b) tohoto nařízení, vzhledem k obsahu hliníku v množství 15 760 mg/kg (± 11 %) suché hmoty, což odpovídá množství 94,56 mg hliníku v doporučené denní dávce, které tak několikanásobně překračuje tolerovatelnou týdenní dávku stanovenou pro hliník, jak vyplývá z provedeného laboratorního rozboru a hodnocení Státního zdravotního ústavu v Praze (dále také „SZÚ“) této potravin. Tím, že obviněný uváděl na trh potravinu jinou než bezpečnou, porušil ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002, neboť ve smyslu ustanovení čl. 14 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení, se potravina nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za škodlivou pro zdraví. Tímto jednáním obviněný naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a)

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

zákonu č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění platném do 31. 3. 2017 (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb.“).

4. Bod B. výroku I. žalobou napadeného rozhodnutí nyní zní: *„Obviněný je vinen tím, že uváděl ode dne 3. 5. 2017 do dne 9. 8. 2017 na trh potravinu (doplňěk stravy) SCHINDELE'S MINERALIEN, doplňěk stravy s kyselinou křemičitou a železem; balení 400g; datum minimální trvanlivosti 07. 02. 2022, výrobce ROBERT SCHINDELE GESMBH, Mineralien zur Nahrungsergänzung, A-3122 Gansbach, Kucking 18; Kamenné zdraví s.r.o., Dědinská 625/10, 161 00 Praha 6, v celkovém množství 240 kusů, která nevyhověla požadavkům uvedeným v článku 14 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 178/2002, když byla vyhodnocena jako potravinu škodlivá pro zdraví, a to z důvodu pravděpodobných dlouhodobých účinků této potravinu na zdraví osob, které ji konzumují a z důvodu pravděpodobných kumulativních toxických účinků, podle kritérií uvedených v článku 14 odst. 4 písm. a) a b) tohoto nařízení, vzhledem k obsahu hliníku v množství 23 210 mg/kg (± 11 %) suché hmoty, což odpovídá množství 139,26 mg hliníku v doporučené denní dávce, které tak několikanásobně překračuje tolerovatelnou týdenní dávku stanovenou pro hliník, jak vyplývá z provedeného laboratorního rozboru a hodnocení SZÚ. Tím, že obviněný uvedl na trh potravinu jinou než bezpečnou, porušil ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002, neboť ve smyslu ustanovení čl. 14 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení, se potravinu nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za škodlivou pro zdraví. Tímto jednáním obviněný naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění platném do 31. 10. 2017 (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb., ve znění platném a účinném do 31. 10. 2017“).* Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
5. Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl, že při přezkumu prvostupňového rozhodnutí zjistil, že prvostupňový správní orgán u přestupků podřazených pod písmeny A. i B. ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí kvalifikoval potravinu Schindeleho minerály šarže s DMT 10.06. 21 a DMT 07.02.22 jako potravinu nebezpečné – škodlivé pro zdraví, čímž dle prvostupňového orgánu žalobce porušil článek 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002. Článek 14 odst. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 178/2002, na který prvostupňový správní orgán ve výroku rovněž odkazoval, se však vztahuje k potravině nevhodné k lidské spotřebě, nikoliv k potravině škodlivé pro zdraví. Žalovaný považoval záměnu písmene „b)“ místo písmene „a)“ u článku 14 odst. 2 nařízení (ES) č. 178/2002 za chybu v psaní při práci s textem, proto v tomto smyslu změnil výrok I. prvostupňového rozhodnutí. Dle žalovaného je nepřesnost při práci s textem zřejmá i z toho, že na jiných místech ve výroku rozhodnutí prvostupňový správní orgán odkázal správně na ustanovení článku 14 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 178/2002. Žalovaný proto opravil překlep správního orgánu I. stupně, který sice správně slovně uvedl, že uváděním doplňku stravy SCHINDELE'S MINERALIEN jednáním popsaným v bodě A. i B. výroku I. prvostupňového rozhodnutí žalobce uvedl na trh potravinu nebezpečnou – škodlivou pro zdraví, avšak tuto skutečnost provázal s nepřesným odkazem na jiné písmeno rozhodného ustanovení. Žalovaný rovněž uvedl, že o změně právní kvalifikace žalobce předem vyrozuměl Oznámením č. j. SZPI/AK134-77/2018 ze dne 17. 1. 2023, které bylo do datové schránky právního zástupce žalobce doručeno dne 19. 1. 2023, žalobce se k úpravě právní kvalifikace nevyjádřil. Žalovaný uvedl, že dále ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí v bodě A. i v bodě B. pro úplnost upřesnil laboratorně zjištěné množství hliníku, které činilo v případě potravinu uvedené v bodě A. částku 15 760 mg/kg (± 11 %) suché hmoty a v případě potravinu uvedené v bodě B. částku 23 210

mg/kg (± 11 %) suché hmoty. Žalovaný zároveň uvedl množství hliníku, které obsahovala doporučená denní dávka. Pro potravinu uvedenou pod písmenem A. se jedná o výši 94,56 mg hliníku a pro potravinu B. o výši 139,26 mg hliníku.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalovaného

6. **Žalobce** se v žalobě domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, neboť pokládal obě rozhodnutí za nezákonná.
7. V rámci prvního žalobního bodu žalobce namítal absenci obecně závazného právního předpisu, na základě kterého žalovaný dovozuje toxicitu produktu Schindeleho minerály. Uvedl, že v napadených rozhodnutích žalovaný odkazuje na doporučení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „EFSA“). EFSA je přitom úřadem, který „*vydává upozornění o již existujících i nových rizicích u potravin. Tato upozornění jsou zdrojem informací pro tvůrce evropských předpisů, pravidel a strategií, a tak pomáhají chránit spotřebitele před riziky v potravinovém řetězci*“ (žalobce odkázal na oficiální webové stránky Evropské unie - https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/efsa_cs). Dle žalobce tak EFSA vydává pouze doporučení, která se následně mohou stát podkladem pro evropskou legislativu. Tato doporučení však svou povahou nedosahují síly obecně závazného právního předpisu.
8. V rámci druhého žalobního bodu žalobce namítal, že produkt Schindeleho minerály je unikátní, neboť se jedná o rozemletou horninu, která má jako látka anorganického původu odlišné vlastnosti od látek původu organického. Žalobce poukázal na vyjádření Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále je „SÚKL“) na dotaz ze dne 9. 12. 2019 a na stanovisko Státního ústavu pro kontrolu léčiv k výrobku Schindeleho minerály ze dne 22. 7. 2019. SÚKL ve svém stanovisku k otázce toxicity výrobku uvedl, že: „*nemůže docházet v přirozeném procesu trávení po požití doporučené dávky tohoto zdravotnického prostředku k jeho totálnímu rozkladu vedoucímu k uvolnění veškerého obsaženého hliníku do organismu příjemce. Přirozený proces trávení v GIT nedisponuje tak silnými fyzikálními a (bio)chemickými mechanismy, kterými by mohla být dosažena totální degradace takto chemicky pevných struktur, která by vedla k uvolnění veškerého hliníku obsaženého v posuzovaném materiálu.*“ Žalobce ocitoval rovněž bod 4. a 5. stanoviska SÚKL, ze kterých vyplývá, že SÚKL při své vlastní chemické analýze výrobku dospěl „*ke zjištěným množství hliníku, které jsou o více než jeden řád nižší než stanovená dávka TWI. Konkrétně pak pro vzorek A1 cca 30 x méně, pro vzorek B1 cca 31 x méně, pro vzorek C1 cca 45 x méně, pro vzorek D1 36 x méně a pro vzorek E2 cca 38,5 x méně, než je stanovena hodnota TWI.*“, což vedlo SÚKL k závěru, že: „*na základě výše uvedených skutečností opírajících se o chemickou analýzu reflektující přirozený proces gastrointestinálních podmínek vstřebávání hliníku organismem Ústav nepovažuje výrobek Schindeleho minerály klasifikovaný jako zdravotnický prostředek rizikové třídy IIa za toxický díky jeho obsahu hliníku*“. Žalobce uvedl, že si je vědom, že jeho produkt byl v době kontroly ze strany prvostupňového orgánu prodáván jako doplněk stravy a nikoli jako zdravotnický prostředek. Ze stanoviska SÚKL nicméně dle žalobce vyplývá, že prvostupňový správní orgán při laboratorní analýze produktu postupoval nesprávně, neboť absolutně rezignoval na unikátní charakter produktu a na skutečnost, že v procesu trávení nemůže dojít k uvolnění veškerého hliníku z produktu.

9. Ve třetím souvisejícím žalobním bodě žalobce namítal, že ve svém rozhodnutí žalovaný vychází z celkového množství hliníku v produktu, a nikterak nezohledňuje, že pro svůj anorganický původ je uvolnitelný obsah hliníku v lidském těle násobně nižší. Žalobce měl za to, že pokud chtěl správní orgán posoudit míru škodlivosti hliníku z hlediska jeho množství v produktu, měl toto množství určit pouze z té množiny hliníku v produktu, která je skutečně vstřebatelná. Žalobce namítal, že žalovaný měl místo standardní analýzy provedené mineralizací směsí koncentrované kyseliny dusičné a peroxidu vodíku v mikrovlnném zařízení, použít rozbor minerálů ve výluhu žaludečních kyselin. Žalobce uvedl, že EFSA je pojem biologická dostupnost či biologická vstřebatelnost rovněž znám, odkázal proto na stranu 8 a 13 studie EFSA „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“ ze dne 6. 5. 2011. Žalobce odkázal rovněž na stanovisko „Odborné stanovisko k otázce obsahu hliníku v přípravku Schindele's Mineralien a jeho vlivu na bezpečnost používání přípravku“ ze dne 21. 12. 2018, které pro žalobce zpracoval prof. Dr. Ing. R. K., vysokoškolský profesor v oboru chemie a analýzy potravin. Ze stanoviska dle žalobce vyplývá, že samotný způsob analýzy odpovídá anorganickému původu produktu, avšak interpretace jejích výsledků odpovídá látkám organického původu, takto získaný výsledek nemůže být dle žalobce relevantní. Žalobce poukázal na to, že se daný produkt prodává na území členských států Evropské unie již po několika desetiletí, a to zcela bez jakýchkoliv problémů ze strany dozorových orgánů. Žalobce podotknul, že totožné šarže produktu, které v České republice byly označeny za toxické, byly zcela bezproblémově v prodeji v jiných členských státech EU, v Rakousku a v Německu v lékárnách, stejně jako tomu bylo po celých 30 let zpětně.
10. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítal porušení zásady materiální pravdy. Žalobce uvedl, že pokud ze strany správních orgánů nedošlo k náležitému zohlednění specifik daného produktu, tedy zejména jeho anorganického původu a tím pádem rozdílného chování v lidském těle, došlo k porušení této zásady. Žalobce trval na tom, že toxicita produktu se musí odvíjet od skutečného množství hliníku, které se může v procesu trávení uvolnit. Namítal, že žalovaný ve svém rozhodnutí několikrát odkazuje na odhady, domněnky a pravděpodobnosti, což je v rozporu se zásadou materiální pravdy a standardy dokazování ve správním trestání. K závěru správního orgánu na straně 27 napadeného rozhodnutí, kde: *„odvolací orgán uvádí, že má za to, že EFSA ve svém stanovisku Safety of aluminium from dietary intake vstřebatelnost hliníku při posouzení jeho toxikologické bezpečnosti zohlednil a promítnul jej do navrženého limitu resp. tolerovatelných hodnot jeho příjmu tj. TWI pro hliník (1 mg/kg/týden)“*, žalobce namítal, že tento závěr není podložený žádným zdrojem.
11. V pátém žalobním bodě žalobce namítal neprovedení navržených důkazů. Žalobce uvedl, že na podporu svých tvrzení předložil i posudek č. 2786/17 Posouzení produktu Schindeleho minerály, ze dne 6. 3. 2017, který vypracoval Dr. P. F. v laboratoři v Mnichově. Žalovaný posudek k důkazu neprovedl a svůj postoj přesvědčivě nezdůvodnil, žalovaný rovněž neprovedl žalobcem navržený důkaz – opětovnou laboratorní analýzu původních vzorků produktu. Žalobce namítal, že žalovaný nepřipustil ani žádné další navržené důkazy. Žalobce považoval za nutné a účelné provést výslech prof. Dr. Ing. R. K., který působí na Ústavu analýzy potravin a výživy Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Dle žalobce prof. K. může svými znalostmi přispět k objasnění charakteru produktu Schindeleho minerály a jeho působení v lidském těle, zejména je schopen osvětlit velkou disparitaci mezi celkovým a uvolnitelným obsahem hliníku. Žalobce rovněž

považoval za vhodné provést výslech Ing. Kojana ze Státního úřadu pro kontrolu léčiv, jež vypracovával posudek pro SÚKL.

12. Žalobce dále poukázal na nepříznivé následky medializace daného případu, kdy varování vydaná o závadných šaržích produktu způsobila poklesy na tržbách. Namítal, že informace o škodlivosti produktu jsou nadále dostupné na internetových stránkách SZPI. Závěrem žalobce nesouhlasil s uloženou pokutou, trval na závěru, že při použití správné metody zkoumání přítomnosti hliníku v produktu by bylo zřejmé, že produkt nadlimitní množství hliníku neobsahuje.
13. Žalobce navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
14. **Žalovaný** ve vyjádření ze dne 23. 5. 2023 s podanou žalobou nesouhlasil a odkázal na obsah žalobou napadeného rozhodnutí. K první žalobní námitce uvedl, že orgánem způsobilým k hodnocení zdravotního rizika v potravinách v České republice pro účely posouzení jejich bezpečnosti ve smyslu ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002 je Státní zdravotní ústav (dále také jen „SZÚ“), a to na základě § 16a odst. 8 zákona o potravinách. Právě na tento orgán se v souladu s právními předpisy obrátila SZPI v souvislosti s šetřením produktu SCHINDELE'S MINERALIEN. SZÚ na základě žádosti SZPI vydal v daném případě dne 13. 2. 2017 stanovisko „Hodnocení rizika obsahu hliníku v doplňku stravy SCHINDELE'S MINERALIEN“, č. j. 120b/2017 (dále jen „hodnocení rizika ze dne 13. 2. 2017“), v němž na základě provedeného odborného posouzení učinil závěr, že obsah hliníku v doporučené dávce několikanásobně překračuje tolerovatelnou týdenní dávku stanovenou pro hliník a vyhodnotil doplněk stravy SCHINDELE'S MINERALIEN jako potravinu škodlivou pro zdraví podle čl. 14 nařízení (ES) č. 178/2002. SZÚ při zpracování hodnocení rizika vycházel z odborného stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) Safety of aluminium from dietary intake ze dne 22. 5. 2008 (veřejně dostupné z: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/754>). Z tohoto stanoviska vyplývá, že EFSA, s ohledem na to, že hliník kumuluje v tělesných tkáních, stanovil tolerovatelnou týdenní dávku (TWI), a to 1 mg/kg tělesné hmotnosti/týden. Žalovaný uvedl, že EFSA byl založen na základě čl. 22 nařízení (ES) č. 178/2002 a představuje nezávislý zdroj doporučení, informací a sdělování v oblasti zdravotního rizika. SZÚ, jakožto odborná zdravotnická instituce, doplněk stravy vyhodnotil jako potravinu škodlivou pro zdraví podle čl. 14 nařízení (ES) č. 178/2002, a tento závěr učinil rovněž prvostupňový správní orgán, jak ve vztahu k potravině Schindeleho minerály šarže s DMT 10. 6. 2021 (potravina ve výroku I. pod bodem A. rozhodnutí), tak i šarže s DMT 7. 6. 2022 (potravina ve výroku I. pod bodem B. rozhodnutí).
15. Ke druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že SZÚ k analýzám použil akreditovanou metodu ICP-OES (emisní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem), podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005, což je standardní laboratorní metoda pro zjištění obsahu hliníku v potravinách (a tedy i doplňcích stravy). Výsledky laboratorních zkoušek byly porovnány s tolerovatelnou týdenní dávkou (TWI) stanovenou EFSA. Žalovaný zdůraznil, že metoda použitá pro účely kontroly provedené SZPI umožňuje zjistit celkový obsah hliníku ze všech forem přítomných ve vzorku, a to bez ohledu na jejich vstřebatelnost, což je jediný způsob, jak lze získat výsledky způsobilé k porovnání s limitními toxikologickými hodnotami stanovenými EFSA. Identický postup, spočívající ve zjišťování celkového množství látky v potravinách, aplikuje při hodnocení rizika samotný EFSA, kdy u kontaminantů a chemických prvků je posuzován jejich celkový příjem z potravin a limity

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

jsou stanovovány obdobně, tj. bez ohledu na jejich formy. Jednotlivé formy a vstřebatelnost jednotlivých látek jsou zohledněny při vlastním posouzení toxikologické bezpečnosti látek a promítnuty do navrženého limitu nebo tolerovatelných hodnot jejich příjmu, zde konkrétně do hodnoty TWI pro hliník. Žalovaný akcentoval, že SÚKL oslovil Ústav analýzy potravin a výživy Vysoké školy chemicko-technologické, který naopak podrobil šarže produktu Schindeleho minerály (v té době již registrovaného jako zdravotnický prostředek) zcela odlišné analýze, vztahující se nikoliv k potravině, nýbrž ke zdravotnickému prostředku, a v níž bylo zohledněno uvolňování hliníkových forem, čemuž následně odpovídaly i nižší hodnoty obsahu hliníku ve zdravotnickém prostředku. Tyto hodnoty získané zcela jinou chemickou analýzou byly následně porovnávány s hodnotou TWI stanovenou EFSA pro potraviny. Proto metoda použitá Ústavem analýzy potravin a výživy vedla k získání odlišných hodnot, které však nelze konfrontovat s hodnotami TWI pro hliník stanovenými EFSA. Hodnotu TWI je třeba porovnávat s celkovým obsahem hliníku obsaženého v potravině, a nikoliv s hodnotou, která se uvolní během trávení v žaludku. EFSA nadto ve svém stanovisku výslovně uvádí, že v případě léčiv a ostatních výrobků (kosmetické přípravky, nádoby, obaly) se jedná o dodatečnou expozici, na níž se hodnota TWI nevztahuje.

16. K námitkám ve třetím žalobním bodě, konkrétně ke studii EFSA „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“ (Evaluation of a new study related to the bioavailability of aluminium in food) z roku 2011, na kterou poukazoval žalobce, žalovaný uvedl, že EFSA byl požádán, aby vyhodnotil novou studii poskytnutou průmyslem, která informuje o biologické dostupnosti hliníku z několika sloučenin hliníku u potkanů a dále měl uvést, zda by vědecké údaje poskytnuté studií mohly vyvolat revizi hodnocení bezpečnosti provedeného úřadem EFSA z roku 2008. EFSA ve stanovisku z roku 2011 rozhodl, že předmětná studie neposkytuje žádné nové informace o biologické dostupnosti hliníku ze sloučenin obsahujících hliník, a není tak důvodem pro změnu předchozího hodnocení bezpečnosti hliníku provedeného v roce 2008. K námitce týkající se použité metody žalovaný zopakoval, že metoda použitá pro účely úřední kontroly provedené SZPI umožňuje zjistit celkový obsah hliníku ze všech forem přítomných ve vzorku, a to bez ohledu na jejich případnou vstřebatelnost, což je však jediný způsob, jak lze získat výsledky způsobilé k porovnání s limitními toxikologickými hodnotami stanovenými EFSA. Žalovaný dále uvedl, že produkt Schindele's Mineralien je ve státě svého původu – v Rakousku, stejně tak např. v Německu, na Slovensku či ve Slovinsku uváděn na trh nikoliv jako doplněk stravy, ale jako zdravotnický prostředek.
17. K námitkám ve čtvrtém žalobním bodě žalovaný uvedl, že k produktu Schindeleho minerály šarže s datem minimální trvanlivosti (dále jen „DMT“) 10.06.2021, který žalobce uváděl na trh od 14. 11. 2016 do 9. 1. 2017, a šarže s DMT 07.02.2022, který žalobce uváděl na trh od 3. 5. 2017 do 9. 8. 2017 přistupoval tak, jak byly na obalu výrobku označeny, tj. doplněk stravy s kyselinou křemičitou a železem. Doplněk stravy jsou v § 2 odst. 1 zákona o potravinách definovány jako *„potraviny, jejímž účelem je doplňovat běžnou stravu a které jsou koncentrovaným zdrojem vitaminů a minerálních látek nebo dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem, obsažených v potravině samostatně nebo v kombinaci, určená k přímé spotřebě v malých odměřených množstvích“*. K námitce žalobce, že závěry žalovaného jsou založeny na domněnkách, uvedl žalovaný, že vycházel, stejně jako prvostupňový orgán ze studie EFSA – Safety of aluminium from dietary intake, a v podrobnostech odkázal na stranu 13 až 15 prvostupňového rozhodnutí. V prvostupňovém rozhodnutí je vysvětleno, že EFSA ve svých stanoviscích vycházela z toho, že biologická dostupnost

hliníku z potravin a nápojů v lidském organismu je cca 0,1 % a právě pro tuto hodnotou je stanovena TWI ve výši 1 mg/ kg/týden. SZPI tedy při vědomí závěrů vyplývajících ze stanovisek EFSA vycházela z toho, že pokud EFSA stanovila hodnotu tolerovatelné týdenní dávky (TWI) tak, že posuzovala celkové množství hliníku přijaté potravinami, přičemž zároveň zohlednila skutečnou biologickou dostupnost hliníku pro lidský organismus, pak je již zmíněná omezená vstřebatelnost hliníku v uvedené hodnotě TWI zohledněna, a není možné při analýze v konkrétní potravíně tuto skutečnost zohledňovat opakovaně ještě jednou tak, že se stanovení hliníku provede například až ve výluhu žaludečních kyselin. Žalovaný odmítl, že by byla porušena zásada materiální pravdy.

18. K námitkám v pátém žalobním bodě týkajícím se neprovedení navržených důkazů žalovaný uvedl následující. Posudkem č. 2786/17 – Posouzení produktu Schindeleho minerály ze dne 6. 3. 2017, který pro zadavatele Robert Schindele GesmbH. vypracoval Dr. P. F. z FDC Consulting GmbH, Mnichov, se prvostupňový správní orgán zabýval na stranách 9 až 11 prvostupňového rozhodnutí a vyložil důvody, proč k němu nemůže přihlédnout. Žalovaný se ztotožnil s odůvodněním prvostupňového orgánu. Posudek se totiž týkal potravin Schindeleho minerály zcela jiné šarže, a nešlo tak o výsledek vzorku odebraného pro doplňující odborný posudek. K námitce ohledně neprovedení opětovné laboratorní analýzy původních vzorků produktu, žalovaný uvedl následující. Jak vyplývá z Protokolu č. P002-10285/17 ze dne 9. 1. 2017 a z Dokladu o provedených kontrolních úkonech č. D032-10285/17 ze dne 24. 5. 2017, žalobci byly poskytnuty vzorky pro doplňující odborný posudek, nicméně hodnocení vzorků pro doplňující odborný posudek žalobce nepředložil. Pokud chtěl žalobce zvrátit výsledky laboratorních rozborů předložených SZPI, pak měl provést laboratorní analýzy v akreditované laboratoři a akreditovanou metodou na těchto vzorcích potravin. Žalovaný uvedl, že zdůvodnil, proč neprovedl výslech experta společnosti Robert Schindele GesmbH, a dále prof. Dr. Ing. R. K. z Ústavu analýzy potravin a výživy Vysoké školy chemickotechnologické v Praze a Ing. K. ze Státního úřadu pro kontrolu léčiv. Žalovaný uvedl, že výslech osob ze společnosti Robert Schindele GesmbH. není nezbytně nutný, když se ve věci de facto všichni písemně vyjádřili. Prof. Dr. Ing. R. K. se v předmětné záležitosti vyjádřil písemně, a to odborným stanoviskem k otázce hliníku v přípravku Schindele's mineralien a jeho vlivu na bezpečnost používání přípravku ze dne 21. 12. 2018. Rovněž zástupce Státního ústavu pro kontrolu léčiv poskytl k věci svoje stanovisko – Stanovisko Státního ústavu pro kontrolu léčiv k výrobku SCHINDELEHO MINERÁLY č. j. sukl199767/2019 ze dne 22. 7. 2019. Vzhledem k tomu, že žalobce vyjádření dotčených osob předložil písemně, shledal žalovaný výslech stejných osob za nadbytečný, neboť naznal, že provedení těchto důkazů nebude mít na výsledek správního řízení vliv.

III.

Posouzení žaloby

19. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)).

20. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci souhlasili. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť soud shledal, že veškeré listiny potřebné pro posouzení a rozhodnutí věci jsou součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008–117). Nad rámec listin obsažených ve správním spise žalobce navrhoval k důkazu studii EFSA „Evaluation of a new study related to the bioavailability of aluminium in food“ z roku 2011 a její český překlad „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“, záznam z webové stránky žalovaného ze dne 19. 4. 2023 (dostupný také z: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/szpi-zjistila-doplnek-stravy-se-skodlivym-obsahemhliniku.aspx>), záznam TV vysílání pořadu Černé ovce ze dne 18. 5. 2015, e-mail A. F. (SOLVIT) SZPI ze dne 16. 11. 2022, reakce SZPI na dopis SOLVITU ze dne 23. 11. 2022, a dále výslechy prof. Dr. Ing. R. K., Ing. K. ze SÚKL a experta společnosti Robert Schindele GesmbH. Soud shledal, že žalobcem navržené důkazy nemohou vnést do řízení žádné nové poznatky relevantní pro daný předmět řízení, jak bude podrobně vysvětleno dále v rozsudku, a že skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností. Nad to soud připomíná, že uvedené důkazní návrhy již byly žalobcem uplatněny ve správním řízení a správní orgány se s jejich neprovedením, jak uvedeno shora vypořádávaly.
21. Žaloba není důvodná.
22. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
23. Podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách: *„Provozovatel potravinářského podniku se dále dopustí přestupku tím, že nedodrží požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny“*.
24. Podle § 17f písm. d) zákona o potravinách, ve znění účinném do 30. 6. 2017, platilo: *„Za správní delikt se uloží pokuta do 50 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle § 17 odst. 1 písm. c), i), p), t) nebo y), § 17 odst. 2 písm. a), b), e) nebo f), § 17b odst. 6 písm. c)“*.
25. Podle § 17f písm. d) zákona o potravinách, ve znění účinném od 1. 7. 2017, platí: *„Za přestupek lze uložit pokutu do 50 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle § 17 odst. 1 písm. c), i), p) nebo x), § 17 odst. 2 písm. a), b), e) nebo f), § 17 odst. 4 písm. b) nebo § 17b odst. 6 písm. c)“*.
26. Podle čl. 14 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 (dále jen „nařízení č. 178/2002“): *„Potravina nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná“*.
27. Podle čl. 14 odst. 2 písm. a) nařízení č. 178/2002: *„Potravina se nepovažuje za bezpečnou, jeli považována za škodlivou pro zdraví“*.
28. Podle čl. 14 odst. 4 písm. a), b) nařízení č. 178/2002: *„Při rozhodování o tom, zda je potravina škodlivá pro zdraví, se berou v úvahu a) pravděpodobné okamžité nebo krátkodobé nebo dlouhodobé účinky dotyčné potraviny nejen na zdraví osoby, která ji konzumuje, ale také na zdraví dalších generací; b) pravděpodobné kumulativní toxické účinky“*.
29. Podle § 16a odst. 8 zákona o potravinách: *„Státní zdravotní ústav poskytuje na žádost ministerstva nebo orgánů dozoru podle Státní veterinární správy a Státní zemědělské a potravinářské inspekce hodnocení zdravotního rizika z potravin podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002“*.
30. Podle čl. 22 odst. 1 nařízení č. 178/2002: *„Zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“)“, podle odst. 2: „Úřad poskytuje vědecká stanoviska a vědeckou a technickou*

podporu pro legislativní a politickou činnost Společenství ve všech oblastech, které mají přímý nebo nepřímý vliv na bezpečnost potravin a krmiv. Úřad je nezávislým zdrojem informací o všech záležitostech v těchto oblastech a zabezpečuje sdělování o riziku“.

31. Podle článku 11 odst. 5 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat: „Aniž je dotčena povinnost příslušných orgánů přijmout v naléhavém případě okamžité opatření, stanoví příslušné orgány vhodné postupy zaručující provozovatelům krmivářských a potravinářských podniků, jejichž výrobky jsou předmětem odběru vzorků a analýzy, právo požádat o doplňující odborný posudek.“, podle odst. 6 nařízení: „Zejména zajistí, aby provozovatelé krmivářských a potravinářských podniků mohli obdržet dostatečný počet vzorků pro doplňující odborný posudek, pokud to není v případě výrobků velice snadno podléhajících zkáze nebo velmi malého množství dostupného substrátu nemožné.“.
32. V prvním žalobním bodě žalobce namítal absenci obecně závazného právního předpisu. Konkrétně namítal, že v napadeném rozhodnutí žalovaný odkazuje na doporučení EFSA, to ovšem dle žalobce vydává pouze doporučení, jež nemají sílu obecně závazného právního předpisu. Soud akcentuje, že co se týče právního posouzení přestupků v dané věci, je nutno vycházet z abstraktně formulované skutkové podstaty těchto přestupků podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, jež je navázána na povinnost uvádět na trh jen potraviny bezpečné a je zakotvena v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 178/2002; přičemž dle čl. 14 odst. 2 písm. a) nařízení č. 178/2002 není bezpečnou taková potravina, jež je zdraví škodlivá. Zákonné ustanovení § 16a odst. 8 zákona o potravinách svěřuje SZÚ posuzování a hodnocení zdravotního rizika v potravinách. SZPI se tak řádně a v souladu se zákonem obrátil i v dané věci na SZÚ se žádostí o hodnocení rizika předmětného produktu. SZÚ žádosti vyhověl a vydal stanovisko k produktu, a to v hodnocení rizika ze dne 13. 2. 2017, v němž dospěl k závěru, že obsah hliníku v doporučené dávce zkoumaného produktu několikanásobně překračuje tolerovatelnou týdenní dávku stanovenou pro hliník EFSA. EFSA přitom je, jak vyplývá z čl. 22 odst. 2 nařízení č. 178/2002, speciální institucí zřízenou mimo jiné za účelem poskytování vědeckých stanovisek ve všech oblastech, které mají přímý či nepřímý vliv na bezpečnost potravin, a zabezpečuje i sdělování zjištěného rizika v potravinách. Soud tedy posoudil námitku žalobce spočívající v tvrzení, že EFSA vydává pouze doporučení, jež nejsou obecně závazná, za nedůvodnou. V dané věci naopak soud postup SZÚ, jež při vypracování hodnocení zdravotního rizika předmětného výrobku vycházel z vědeckého stanoviska EFSA, které ve své studii „Safety of aluminium from dietary intake“ ze dne 22. 5. 2008 stanovilo tolerovatelnou týdenní dávku (dále také „TWI“) hliníku na hodnotu 1 mg/kg tělesné hmotnosti na týden, shledal zcela souladným se smyslem a účelem zákona o potravinách a nařízení č. 178/2002.
33. Námitky žalobce uvedené ve druhém a třetím žalobním bodě se částečně překrývají. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítal, že se jedná o unikátní anorganický produkt, který je ve své podstatě rozemletou horninou, tudíž odmítal jeho reálnou toxicitu, neboť měl za to, že v rámci procesu trávení nemůže dojít k uvolnění veškerého hliníku do organismu příjemce. Žalobce na podporu svého tvrzení odkázal na stanovisko Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „SÚKL“) k výrobku Schindeleho minerály ze dne 22. 7. 2019 a vytkl SZPI, že SZÚ při laboratorní analýze použila nesprávnou metodu pro stanovení obsahu hliníku. Ve třetím žalobním bodě žalobce námitku použití nesprávné metody analýzy obsahu hliníku v produktu dále rozvedl, když namítal, že správně mělo být

rozhodné množství hliníku určeno pouze z takového množství hliníku, které je skutečně vstřebatelné či biologicky dostupné. V této souvislosti odkázal na novou studii EFSA „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“ ze dne 6. 5. 2011, a dále na stanovisko prof. Dr. Ing. R. K. ze dne 21. 12. 2018.

34. Soud se však ztotožnil s odůvodněním správních orgánů v jejich žalobou napadených rozhodnutí. Dle názoru soudu SZÚ správně při výběru aplikované analýzy v hodnocení rizika ze dne 13. 2. 2017 použil akreditovanou metodu ICP-OES, podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005, což je standardní laboratorní metoda pro zjištění obsahu hliníku v potravinách, a tím i v doplňcích stravy, neboť právě pod tímto označením byly uváděny v době rozhodné na trh předmětné produkty. Soud ověřil, že výsledky laboratorních zkoušek pak byly porovnány s tolerovatelnou týdenní dávkou (TWI) hliníku stanovenou EFSA. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí (zejména na stranách 20 až 23) vysvětlil, že metoda použitá pro účely kontroly provedené SZPI umožňuje zjistit celkový obsah hliníku ze všech forem přítomných ve vzorku, a to bez ohledu na jejich vstřebatelnost, což je jediný způsob, jak lze získat výsledky způsobilé k porovnání s limitními toxikologickými hodnotami stanovenými EFSA. Žalovaný akcentoval (viz zejména na stranách 24 až 25, 27 až 28), že u kontaminantů a chemických prvků je posuzován jejich celkový příjem z potravin a limity jsou stanovovány obdobně, tj. bez ohledu na jejich formy (organický či anorganický původ). Jednotlivé formy a vstřebatelnost jednotlivých látek jsou totiž zohledněny při vlastním posouzení toxikologické bezpečnosti látek a promítnuty do navrženého limitu nebo tolerovatelných hodnot jejich příjmu, zde konkrétně do hodnoty TWI pro hliník. S výše uvedeným závěrem žalovaného se soud ztotožňuje a odkazuje na stranu 2 a 19 studie EFSA „Safety of aluminium from dietary intake“ ze dne 22. 5. 2008 (která je součástí správního spisu), kde je uvedeno, že biologická dostupnost hliníku z potravin a nápojů v lidském organismu je cca 0,1 %. Soud tedy přisvědčuje závěru správního orgánu, že pokud EFSA stanovil hodnotu tolerovatelné týdenní dávky (TWI) hliníku na 1 mg/kg tělesné hmotnosti na týden, přičemž zároveň zohlednil skutečnou biologickou dostupnost hliníku pro lidský organismus (0,1 %), pak je již zmíněná biologická dostupnost či vstřebatelnost hliníku v uvedené hodnotě TWI zohledněna. Soud v podrobnostech odkazuje na stranu 11 až 15 prvostupňového rozhodnutí, ve kterém se správní orgán námitkou žalobce k použité metodě analýzy podrobně zabýval. Soud uzavírá, že metodou analýzy použitou SZÚ byl zjištěn celkový obsah hliníku v potravině, tyto hodnoty byly porovnány s hodnotou TWI stanovenou pro potraviny, přičemž omezená vstřebatelnost hliníku lidským organismem je již v hodnotě TWI zohledněna.
35. S ohledem na výše uvedené, se soud rovněž ztotožnil se závěrem žalovaného (viz zejména strany 27 až 28), že ve stanovisku SUKL ze dne 22. 7. 2019, které bylo předloženo ve správním řízení žalobcem, byla pro výpočet hodnot hliníku, které se uvolní z produktu během trávení v žaludku, použita Ústavem analýzy potravin a výživy Vysoké školy chemicko-technologické (dále jen „VŠCHT“) jiná metoda, jež ve výsledku vedla k získání zcela odlišných hodnot (tj. hodnot hliníku, které se uvolní během trávení v žaludku); nicméně tyto hodnoty nelze komparovat s hodnotami TWI hliníku stanovenými EFSA pro potraviny a použitými SZÚ v hodnocení. Ústav analýzy potravin a výživy VŠCHT totiž předmětný produkt posuzoval jako zdravotnický prostředek, a nikoliv jako potravinu; proto i dospěl k závěru, že: *„Na základě výše uvedených skutečností opírajících se o chemickou analýzu reflektující přirozený proces gastrointestinálních podmínek vstřebávání hliníku organismem Ústav nepovažuje výrobek Schindeleho minerály klasifikovaný jako*

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

zdravotnický prostředek rizikové třídy IIa za toxický díky jeho obsahu hliníku“ (pozn. potvrzení provedeno soudem). Soud předně poukazuje na zásadní rozdíl mezi hodnotou TWI, která je určena ze strany EFSA pro potraviny, a jež byla na nyní posuzovanou věc ze strany správních orgánů aplikována; oproti tomu je zřejmé, že SÚKL toxicitu předmětného výrobku posuzoval jinými metodami s ohledem na zodpovězení otázky, zdali vyhovuje jako zdravotnický prostředek. Jak vyplývá ze studie EFSA „Safety of aluminium from dietary intake“ (viz strana 3 až 4 studie), vzhledem k použitým metodám, které pouze určují celkový obsah hliníku v potravinách, a nikoliv jednotlivé sloučeniny hliníku nebo formy, není možné učinit závěr o konkrétních zdrojích přispívajících k obsahu hliníku v konkrétní potravine. Soud se tak ztotožnil i se závěrem žalovaného, že hodnotu TWI je třeba porovnávat s celkovým obsahem hliníku obsaženého v potravine, a nikoliv s hodnotou, která se uvolní během jejího trávení v žaludku, neboť omezená vstřebatelnost hliníku je v hodnotě TWI zohledněna, a není možné při analýze v konkrétní potravine tuto skutečnost zohledňovat opakovaně ještě jednou tak, že se stanovení hodnot hliníku provede například až ve výluhu žaludečních kyselin. Jinými slovy není možné omezenou vstřebatelnost či biologickou dostupnost hliníku zohledňovat v konkrétní potravine (např. analýzou ve výluhu žaludečních kyselin), pokud tyto hodnoty budou porovnávány s hodnotou TWI stanovenou EFSA pouze pro potraviny. Soud opakuje, že limitní hodnota TWI (tolerovatelná týdenní dávka) je určena pro porovnání s celkovým příjmem hliníku z potravin, tj. bez ohledu na formy hliníku a jejich vstřebatelnost v konkrétní potravine, zároveň EFSA vzal v úvahu obecnou omezenou biologickou dostupnost hliníku pro lidský organismus z potravin a nápojů ve výši 0,1 %. Stanovisko SÚKL ze dne 22. 7. 2019 tedy bylo žalovaným podrobně posouzeno (viz zejména strana 25) a jeho závěry byly logicky a v souladu se zákonem vyvráceny.

36. Co se týče odkazu žalobce v žalobě na studii EFSA z roku 2011 „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“ (Evaluation of a new study related to the bioavailability of aluminium in food), kterou se žalobce snažil prokázat, že EFSA v této studii pracuje s pojmem biologická dostupnost hliníku, a tudíž by skutečná biologická dostupnost hliníku měla být zohledněna, konstatuje soud, že EFSA s pojmem biologická dostupnost hliníku pracoval již ve studii „Safety of aluminium from dietary intake“ ze dne 22. 5. 2008 (viz strana 2 a 19 studie), přičemž hodnotu TWI pro potraviny stanovil právě s ohledem na biologickou dostupnost z potravin a nápojů, jež se považuje za cca 0,1 %, zatímco např. z pitné vody je biologická dostupnost hliníku 0,3 %. Soud proto k důkazu pro nadbytečnost neprovedl žalobcem předloženou studii EFSA „Evaluation of a new study related to the bioavailability of aluminium in food“ z roku 2011 a její český překlad „Vyhodnocení nové studie týkající se biologické dostupnosti hliníku v potravinách“, neboť shledal, že tato studie nemůže vnést do řízení nové poznatky. Zejména s ohledem na to, že studie EFSA „Safety of aluminium from dietary intake“ ze dne 22. 5. 2008, ze které v rozhodnutích vycházely správní orgány již s pojmem biologická dostupnost hliníku pracuje.
37. Ve třetím žalobním bodě žalobce rovněž odkazoval na stanovisko „Odborné stanovisko k otázce obsahu hliníku v přípravku Schindele's Mineralien a jeho vlivu na bezpečnost používání přípravku“ ze dne 21. 12. 2018, které vypracoval prof. Dr. Ing. R. K. , vysokoškolský profesor v oboru chemie a potravin (dále jen „prof. K.“). Žalobce se v žalobě dovolával zejména závěru prof. K. ohledně nesprávnosti použité metody správním orgánem, kdy prof. K. uvedl, že: *„přípravek byl analyzován postupem, který odpovídá tomu, že se jedná o horninu, avšak výsledek analýzy byl interpretován tak, že jde o potravinu“*.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Správní orgán se tímto stanoviskem v prvostupňovém rozhodnutí podrobně zabýval (v podrobnostech soud odkazuje na stranu 15 až 18 prvostupňového rozhodnutí), kdy mimo jiné uvedl následující: „Prof. K. staví hypotézu o nevhodnosti přípravy vzorku na tom, že laboratoř SVÚ použila k rozkladu vzorku kyselinu fluorovodíkovou. Je pravdou, že kyselina fluorovodíková se skutečně používá k rozkladu hornin a minerálů s obsahem křemičitanů a některých dalších obtížně rozložitelných složek, nicméně při přípravě vzorku Schindeleho minerálů laboratoř SVÚ kyselinu fluorovodíkovou nepoužila a pro rozklad vzorku použila směs kyseliny dusičné a peroxidu vodíku, která je podle mezinárodní normy ČSN EN 13805 Potraviny – Stanovení stopových prvků – Tlakový rozklad, určená pro přípravu vzorků potravin při stanovení prvků. Nedošlo tedy k žádné nestandardní a pro potraviny nevhodné přípravě vzorku, naopak se vzorkem bylo nakládáno během celé analýzy od přípravy vzorku až po jeho měření technikou ICP spektrometrie stejně, jako s jakýmkoli jiným vzorkem potravin. Proto veškeré závěry prof. K., týkající se nevhodnosti přípravy vzorku a stanovení hliníku je třeba považovat za zcela mylné, ničím nepodložené a proto irelevantní... Ze stanoviska je navíc patrné, že prof. K. nikterak nevzal v potaz dokonce ani to, že Posudek č. 2786/17 ze dne 6.3.2017 (tj. důkaz předkládaný účastníkem řízení) vychází z laboratorního měření výrobku zcela odlišné šarže, než které se týkalo napadené správní rozhodnutí. Prof. K. mimo to dále hovoří o tom, že výsledkem laboratorního rozboru produktu Schindele's mineralien byl stanovený obsah hliníku 15 760 mg/kg sušiny, a že „při opakované analýze přípravku byl stanoven ještě vyšší obsah hliníku 23 210 mg/kg (tj. 2,321%)“. V daném případě však o žádném „opakovaném měření“ nelze hovořit, jelikož každá z těchto dvou různých hodnot byla získána u odlišné šarže výrobku. Prof. K. však existenci různých šarží výrobku, jež se liší obsahem hliníku, nereflktuje. V důsledku uvedeného se tak, podobně jako sám účastník řízení, dopouští porovnávání neporovnatelného, tj. příslovečného „míchání jablek s hruškami“. Správní orgán považuje za zcela nezbytné podotknout, že to byl účastník řízení, kdo v důsledku svého obchodního rozhodnutí započal s uváděním produktu Schindele's mineralien na trh, a to jako doplněk stravy. Účastník řízení tedy muselo být známo, že jak výrobek samotný, tak jeho uvádění na trh musí být v souladu s příslušnými požadavky potravinového práva. Přesto se však účastník řízení pozastavuje nad tím, že byl daný produkt jako potravin (resp. doplněk stravy) posuzován, přičemž se s poukazem na odborné stanovisko prof. K., jehož vypracování sám zadal, odkazuje na to, že se jedná o horninu, a tedy nikoliv o „skutečnou“ potravinu, ač potravinové právo žádné rozlišení z pohledu míry skutečnosti či fikce potravin nezná. Správní orgán tak i nadále považuje argumentaci účastníka řízení za nesprávnou a účelovou.“ Soud se ztotožnil se závěry správního orgánu uvedenými ve vztahu ke stanovisku prof. K., a zdůrazňuje, že pokud žalobce daný výrobek na trh uváděl jako doplněk stravy, tudíž jako potravinu dle § 2 odst. 1 zákona o potravinách, vztahují se na předmětný výrobek limity TWI hliníku stanovené EFSA pro potraviny, přičemž EFSA byl zřízen na základě čl. 22 odst. 1 nařízení č. 178/2002, právě aby poskytoval vědecká stanoviska a zabezpečoval sdělení o rizicích z potravin. Soud tedy shrnuje, že se správní orgány i s tímto důkazním materiálem řádně vypořádaly, a to nejen již shora zmíněnou pasáží z prvostupňového správního rozhodnutí, ale ani žalovaný tuto výtku nepřehlédl, nýbrž na straně 27 svého rozhodnutí uvedl, že se plně s provedeným posouzením odborného stanoviska prof. K. ztotožňuje, a proto na něj odkázal. Soud toto vypořádání odvolací námitky považuje za správné, neboť správní řízení je ovládáno zásadou jednotnosti řízení. Tato zásada znamená, že řízení představuje jeden celek až do vydání rozhodnutí a pojímá se dohromady (ve svém komplexu). Tedy není vyloučeno, tak jako v dané věci, aby při hodnocení důkazů odvolací orgán poukázal na

hodnocení orgánem prvního stupně, pokud se s ním ztotožňuje (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs37/2012-47).

38. Soud dále konstatuje, že rozlišování mezi doplňky stravy jako potravinami a zdravotnickými prostředky, jež mohou být podávány podobně jako doplňky stravy orálně, je žádoucí, neboť při konzumaci potravin (a tudíž i doplňku stravy) nejsou spotřebitelé omezeni např. délkou léčby; doplňky stravy mohou být obecně konzumovány dlouhodobě. Limitní hodnota TWI stanovena EFSA se vztahuje na každou potravinu. EFSA totiž předpokládá (viz strana 3 studie „Safety of aluminium from dietary intake“ ze dne 22. 5. 2008), že je lidský organismus vystaven příjmům hliníku z široce dostupných a konzumovaných potravin jako cereálie, pečivo, nápoje a zelenina, čímž dochází ke kumulaci hliníku v organismu, a s ohledem na to byla stanovena i doporučená týdenní dávka TWI 1 mg/kg tělesné hmotnosti týdně. Naopak na léčiva, a zdravotnické prostředky, se hodnota TWI nevztahuje, jedná se totiž o dodatečnou expozici organismu hliníkem. Nedůvodná je tak i námitka žalobce, že se v daném případě jedná pouze o formální přerazení téhož produktu z jedné kategorie do jiné, jež by nemělo vést k závěru o nebezpečnosti výrobku. Na tomto místě soud rovněž poukazuje na skutečnost, že ve státě původu předmětného produktu – v Rakousku, stejně tak i v Německu, je produkt Schindele's Mineralien uváděn na trh nikoliv jako potravina (doplňek stravy), ale jako zdravotnický prostředek, sám žalobce potvrdil, že se produkt v Německu a Rakousku prodává v lékárnách. Námitky žalobce uvedené ve druhém a třetím žalobním bodě ohledně nesprávnosti použité metody analýzy obsahu hliníku a k reálné toxicitě produktu soud shledal nedůvodnými.
39. K námitce porušení zásady materiální pravdy soud konstatuje, že tato zásada porušena nebyla. Žalobce porušení zásady materiální pravdy shledával ve skutečnosti, že správní orgány přistupovaly k věci pouze formalisticky, kdy nevzaly v úvahu specifika kontrolovaného produktu, žalobce rovněž odmítal reálnou toxicitu výrobku. Soud k námitce žalobce konstatuje, že prvostupňový správní orgán se povahou výrobku zabýval, kdy s ohledem na to, že se jedná o potravinu trval na použití metody ICP-OES, podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005, kterou byl zjištěn celkový obsah hliníku v potravinách, neboť pouze takto zjištěné hodnoty hliníku je možné porovnávat s hodnotou TWI stanovenou EFSA pro potraviny. Co se týče reálné toxicity výrobku, opakuje soud, že omezenou vstřebatelnost či biologickou dostupnost hliníku není možné zohledňovat v konkrétní potravíně (např. analýzou ve vyluhu žaludečních kyselin), pokud tyto hodnoty budou porovnávány s hodnotou TWI hliníku (která je stanovena pro porovnávání s hodnotami celkového obsahu hliníku v potravinách). Jak správně uvedl žalovaný porovnáváním reálně vstřebatelné hodnoty hliníku během trávení v žaludku s limitními hodnotami TWI by mohlo dojít k podhodnocení míry bezpečnosti přijímaného hliníku, neboť tyto hodnoty nejsou srovnatelné. Pokud je předmětný výrobek prodáván a registrován jako zdravotnický prostředek, navíc rizikové třídy IIa, což vyplývá ze stanoviska SÚKL ze dne 22. 7. 2019 (v němž závěrem dokonce prof. K. vypočetl doporučená omezení v jeho užívání), tato skutečnost nemůže sama o sobě znamenat, že jako potravina je předmětný výrobek bezpečný. Soud shrnuje, že jako potravina předmětný výrobek přijíman být nemůže, a to zejména s ohledem na kumulativní vlastnosti hliníku a stanovenou hodnotu TWI pro příjem hliníku z potravin a nápojů.
40. V pátém žalobním bodě žalobce namítal neprovedení navržených důkazů. Uvedl, že na podporu svých tvrzení předložil posudek č. 2786/17 - posouzení produktu Schindeleho

minerály ze dne 6. 3. 2017, vypracovaný Dr. P. P. (dále jen „posudek č. 2786/17“), žalovaný dle žalobce však svůj postup nezměnil, ani svůj postoj přesvědčivě neodůvodnil. K této námitce soud konstatuje, že prvostupňový správní orgán, jakož i žalovaný se posudkem č. 2786/17 dostatečně zabývaly, jelikož zdůvodnily, proč posudek nepovažují za relevantní (v podrobnostech soud odkazuje na stranu 9 až 11 prvostupňového rozhodnutí). Není tak důvodná námitka žalobce, že správní orgány předmětný posudek neprovedly k důkazu, neboť správní orgány posudek věcně hodnotily, nicméně důkaz nepovažovaly za relevantní. Prvostupňový správní orgán v první řadě uvedl, že se posudek týkal odlišné šarže výrobku, a nejednalo se o výsledek vzorku odebraného pro doplňující odborný posudek. K použité metodě analýzy obsahu hliníku, na níž je posudek postaven, žalovaný upozornil, že nebyla provedena akreditovanou metodou. Prvostupňový správní orgán dále uvedl, že: *„Posudek nadto neobsahuje odkaz na konkrétní metodu, normu, nebo vědecký článek, který by použitý postup stanovení hliníku vědecky nebo odborně odůvodňoval. Závěry Posudku vycházejí ze Zprávy o zkoušce 1539060A provedené Laboratoří analytické a farmaceutické chemie, Dr. Graner & Partner GmbH. Pokud jde o vlastní metodu stanovení obsahu hliníku, je v uvedené zprávě pouze uvedeno „Stanovení Pb, Cd, Hg a Al pomocí ICP, AAS po migraci (2 h při 37°C) v umělé žaludeční šťávě podle Ph.Eur.“, tj. bez bližší specifikace toho, o jakou metodu se přesně jedná. V každém případě jde o postup, který se v oblasti analýzy chemických prvků v potravinách neuplatňuje a jeho volbu lze považovat za neopodstatněnou a účelovou, neboť nekoresponduje s platnými normami pro stanovení chemických prvků a kovů v potravinách“.* Soud ověřil, že posudek č. 2786/17, jež je založen ve správním spise, se týká odlišné šarže předmětného výrobku (šarže s DMT 10. 5. 2017), než která byla správními orgány při kontrole odebrána (šarže s DMT 10. 6. 2021 a šarže s DMT 7. 2. 2022), už jen z tohoto důvodu, nemůžou být závěry posudku relevantní. Navíc, jak správně podotknul prvostupňový správní orgán, posudek neodkazuje na konkrétní akreditovanou metodu, která se má používat pro analýzu chemických prvků v potravinách. Co se týče samotné metody analýzy v žaludeční kyselině, k tomuto se soud vyjádřil již výše v rozsudku. Námitku žalobce týkající se posudku č. 2786/17 tak soud shledává nedůvodnou. Soud toliko znovu podotýká, že se správní orgány i s tímto důkazním materiálem řádně vypořádaly, a to nejen již shora zmíněnou pasáží z prvostupňového správního rozhodnutí, ale ani žalovaný tuto výtku nepřehlédl, nýbrž na straně 30 svého rozhodnutí uvedl, že se plně s provedeným posouzením posudku ztotožňuje, a proto na něj odkázal. Soud opakuje, že takovéto vypořádání odvolací námitky má za souladné se zásadou jednotnosti správního řízení; tedy není vyloučeno, tak jako v dané věci, aby při hodnocení důkazů odvolací orgán poukázal na hodnocení orgánem prvního stupně, pokud se s ním ztotožňuje (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs37/2012-47).

41. Žalobce dále namítal, že sám žalovaný neprovedl navržený důkaz – opětovnou analýzu původních vzorků produktu. Žalovaný se k této námitce vyjádřil na straně 30 žalobou napadeného rozhodnutí: *„obviněný byl při odběru obou vzorků potravin Schindeleho minerály šarže s DMT 10.06.2021 a s DMT 07.02.2022 poučen o právu požádat o vzorky pro doplňující odborný posudek v souladu s článkem 11 odst. 5 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, ve znění platném a účinném v době odběru vzorků k laboratornímu zkoumání. Jak vyplývá z Protokolu č. P002-10285/17 ze dne 9. 1. 2017 a z Dokladu o provedených kontrolních úkonech č. D032-10285/17 ze dne 24. 5. 2017, obviněný tohoto práva využil a vzorky pro doplňující odborný posudek byly odebrány. Tyto umožňují kontrolované osobě relevantním*

způsobem zpochybnit závěry laboratorních výsledků provedených orgánem dozoru. Obviněný, ač rozhodčí vzorky odebral, hodnocení vzorků pro doplňující odborný posudek nepředložil. Obviněný mohl zcela legitimní cestou doložit jím tvrzenou nezávadnost odebraných vzorků, což však neučinil a výsledky laboratorních rozborů vzorků potravin Schindeleho minerály šarže s DMT 10.06.2021 a s DMT 07.02.2022, tak tímto způsobem nezpochybnil“. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že za situace, kdy žalovanému nevznikly žádné pochybnosti o výsledcích v hodnocení SZÚ, byl to žalobce, kdo mohl (a měl) předložit oponentní doplňující odborný posudek provedený na původně odebraných vzorcích. Žalobce ovšem žádný doplňující odborný posudek nepředložil, přestože o původně odebrané vzorky požádal a tyto mu byly poskytnuty. Soud nevešel na účelovou námitku žalobce, že pokud by on sám nechal provést analýzu těchto vzorků, vystavil by se riziku diskreditace těchto vzorků, neboť právě institut doplňujícího odborného posudku má sloužit k případnému vyvracení závěrů z posudku kontrolního orgánu.

42. Žalobce rovněž namítal, že žalovaný nepřipustil ani provedení výsledku prof. Dr. Ing. R. K. , výsledku Ing. K. ze Státního úřadu pro kontrolu léčiv, žalovaný nepřistoupil ani k výsledku experta společnosti Robert Schindele GesmbH. v oboru potravinářská chemie. Soud předně odkazuje na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č.j. 5 As 126/2011-68, v němž se uvádí následující: *„Uvede-li obviněný v řízení tvrzení ke skutkovým okolnostem případu a navrhně k jejich prokázání důkazy, je správní orgán povinen se řádně vypořádat jak s těmito tvrzeními, tak i s nabízenými důkazy. To samozřejmě neznamená, že musí všechna tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. Pokud to však neučiní, musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit. V řízení o přestupku přece postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§3 správního řádu)“*. Soud konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí (viz strany 29 až 30) zdůvodnil, proč žalobcem navržené výsledky neprovedl. Žalovaný uvedl, že neshledal provedení výsledků výše uvedených osob nezbytnými pro zjištění skutkového stavu. Uvedl, že prof. Dr. Ing. R. K. se v předmětné záležitosti vyjádřil písemně, a to „odborným stanoviskem k otázce obsahu hliníku v přípravku Schindele's Mineralien a jeho vlivu na bezpečnost používání přípravku“ ze dne 21. 12. 2018, zástupce SÚKL Ing. K. rovněž poskytl k věci své stanovisko – stanovisko SÚKL č.j. sukl199767/2019 ze dne 22. 7. 2019. Žalovaný uvedl, že za vyjádření zástupce společnosti Robert Schindele GesmbH. lze považovat posudek č. 2786/17 – Posouzení produktu Schindeleho minerály ze dne 6. 3. 2017, který pro společnost Robert Schindele GesmbH. vypracoval Dr. P. F. z FDC Consulting GmbH, Mnichov. Žalovaný uzavřel, že vzhledem k písemným vyjádřením, jež žalobce předložil, a kterými se správní orgány zabývaly, považuje výsledky za nadbytečné. Soud se s výše uvedeným názorem žalovaného ztotožňuje a rovněž považuje provedení výsledků prof. Dr. Ing. R. K. , Ing. K. a experta společnosti Robert Schindele GesmbH. v oboru potravinářská chemie za nadbytečné, neboť skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností, a správní orgány se vypořádaly s námitkami žalobce a žalobcem předloženým písemným stanoviskem prof. Dr. Ing. R. K. ze dne 21. 12. 2018, stanoviskem SÚKL č.j. sukl199767/2019 ze dne 22. 7. 2019, i posudkem č. 2786/17 ze dne 6. 3. 2017, který pro zadavatele Robert Schindele GesmbH. vypracoval Dr. P. F. z FDC Consulting GmbH, Mnichov. Pro úplnost soud konstatuje, že provedení výsledků výše uvedených osob neshledal potřebným ani v soudním řízení. Vzhledem k písemným vyjádřením prof. Dr. Ing. R. K. , písemnému stanovisku SÚKL, jakož i posudku vypracovanému pro společnost

Robert Schindele GesmbH., má soud za to, že výsledky nemohou do řízení přinést žádné nové poznatky a ani vyvrátit závěry obsažené v hodnocení SZÚ.

43. V dalším bodě žalobce namítal nepříznivé následky medializace případu. Uvedl, že varování vydaná žalovaným o závadných šaržích produktu Schindeleho minerály měla za následek poklesy na tržbách. Žalobce k prokázání svých tvrzení doložil záznam z webové stránky žalované ze dne 19. 4. 2023 (dostupný také z: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/szpi-zjistila-doplnek-stravy-se-skodlivym-obsahem-hliniku.aspx>) a záznam tv vysílání pořadu Černé ovce ze dne 18. 5. 2015. Soud konstatuje, že předmětem správního řízení bylo shledání žalobce vinným ze spáchání přestupku v oblasti potravinářského práva. Jak soud uvedl výše, u předmětného výrobku byly překročeny určené limity hliníku (týdenní tolerovatelná dávka TWI) stanovena EFSA pro potraviny. Soud shrnuje, že se ztotožnil se závěry žalovaného, že se jedná o potravinu škodlivou pro zdraví dle čl. 14 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 178/2002. Soud shledal, že produkt, resp. konkrétní ve výroku správních rozhodnutí specifikované šarže produktu), nemohl být uváděn na trh jako potravina, a to zejména s ohledem na kumulativní vlastnosti hliníku a stanovenou hodnotu TWI pro příjem hliníku z potravin a nápojů. Námitky žalobce ohledně nepříznivého vlivu mediace a poklesu tržeb se míjí s předmětem řízení a nejsou způsobitelné ničeho změnit na skutečnosti, že žalobce se dopustil přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách. Soud námitky žalobce ohledně nepříznivého vlivu medializace a poklesu tržeb shledává zcela irrelevantními pro daný předmět řízení, soud tak pro nadbytečnost neprovedl důkazy, jimiž měl žalobce v úmyslu prokázat svá tvrzení o medializaci: záznam z webové stránky žalované ze dne 19. 4. 2023 (dostupný také z: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/szpi-zjistila-doplnek-stravy-se-skodlivym-obsahem-hliniku.aspx>), záznam tv vysílání pořadu Černé ovce ze dne 18. 5. 2015, e-mail A. F. (SOLVIT) SZPI ze dne 16. 11. 2022, reakce SZPI na dopis SOLVITu ze dne 23. 11. 2022.
44. Soud shrnuje, že neshledal důvodnými ani námitky týkající se uložené pokuty. V posledním žalobním bodě žalobce toliko v obecné rovině uvedl, že nesouhlasí s uložením pokuty, neboť se přestupku nedopustil, a nepoškodil spotřebitele na zdraví, ani v rovině ekonomické. S ohledem na uvedené výše v předchozích bodech rozsudku, soud opakuje, že se ztotožnil se závěry žalovaného, že se v daném případě jednalo o potravinu škodlivou pro zdraví dle čl. 14 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 178/2002. Žalobce tím, že předmětný výrobek uváděl na trh porušil zákaz dle čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002, a dopustil se přestupku dle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách.
45. Žalobce rovněž namítal, že žalovaný mylně hodnotil závažnost jednání podle druhu vady, jako vady skryté, zjistitelné pouze laboratorním zkoumáním. Dle žalobce při použití správné metody analýzy, by bylo zřejmé, že produkt nadlimitní množství hliníku neobsahuje. Soud se již vyjádřil k použité metodě analýzy hliníku v bodu 34. až 35. rozsudku a pro úplnost opakuje, že limitní hodnota TWI (tolerovatelná týdenní dávka) stanovena EFSA pro potraviny je určena pro porovnání s celkovým příjmem hliníku z potravin, tj. bez ohledu na formy hliníku a jejich vstřebatelnost v konkrétní potravíně, zároveň EFSA vzal v úvahu obecnou omezenou biologickou dostupnost hliníku pro lidský organismus z potravin a nápojů ve výši 0,1 %. Soud tak shledal, že Státní zdravotnický ústav použil k analýze akreditovanou metodu ICP-OES, podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005, kterou byl zjištěn celkový obsah hliníku v potravíně a tyto hodnoty byly porovnány s hodnotou TWI pro hliník, zcela správně. Nedůvodná je tak námitka žalobce,

že správnou metodou analýzy by bylo zjištěno, že výrobek nadlimitní množství hliníku neobsahuje. Soud uzavírá, že žalovaný správně hodnotil vadu výrobku jako vadu skrytou, tj. skrytou pro žalobce, zjistitelnou pouze laboratorním rozbořem, a tuto skutečnost hodnotil ve prospěch žalobce.

46. Co se týče dílčí a taktéž jen v obecné rovině uplatněné námitky žalobce, že není výrobcem produktu, ale pouze jeho distributorem, konstatuje soud, že pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, dle kterého: „*Provozovatel potravinářského podniku se dále dopustí přestupku tím, že nedodrží požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny*“ je skutečnost, že žalobce je pouze distributor irelevantní. Skutková podstata přestupku dle § 17 odst. 2 písm. a) potravinářského práva je navázaná na čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002, dle kterého: „*Potravina nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná*“. Žalobce jako distributor uváděl předmětný produkt (resp. jeho konkrétní šarže) na trh jako doplněk stravy, tudíž jako potravinu. Na tomto místě soud znovu poukazuje na skutečnost, že ve státě původu – v Rakousku, stejně tak i v Německu, je produkt Schindele's Mineralien uváděn na trh nikoliv jako potravina, ale jako zdravotnický prostředek (Medizinprodukt). Nedůvodná je tak i argumentace žalobce, že si od výrobce zajistil řádná laboratorní posouzení, umocněná faktem, že produkt je evidován jako zdravotnický prostředek. Skutečnost, že výrobek je již registrován jako zdravotnický prostředek, nemění nic na závěrech, že jako potravina nesplňoval limity TWI hliníku stanovené pro potraviny, a byl shledán potravinou škodlivou pro zdraví. Soud pro úplnost dodává, že neshledal výši pokuty ani nepřiměřeně vysokou, v daném případě zákonodárce postihuje deliktní jednání pokutou do 50 000 000 Kč, žalobci byla uložena pokuta při samé spodní hranici uvedené zákonné sazby ve výši 250 000 Kč.
47. Soud konstatuje, že ve věci nepřehlédl požadavek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, dle kterého „*[r]ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější*“. V dané věci byla žalobci za jednání pod bodem A. výroku I. žalobou napadeného rozhodnutí uložena pokuta za správní delikt podle § 17f písm. d) zákona o potravinách, ve znění účinném do 30. 6. 2017. V důsledku následných novelizací zákon o potravinách již nehovoří o správním deliktu, nýbrž příslušné protiprávní jednání nazývá přestupkem. Skutková podstata, kterou byl žalobce shledán vinným, přitom nebyla nikterak obsahově změněna; rovněž výše maximální možné sankce za spáchání tohoto přestupku zůstala beze změny, tj. do 50 000 000 Kč [§ 17f písm. d) zákona o potravinách, ve znění od 1. 7. 2017]. Jelikož stávající právní úprava není pro žalobce příznivější, soud ke změně právní úpravy nepřihlédl. Soud konstatuje, že rovněž správní orgány výše uvedené neopomněly, prvostupňový správní orgán se změnami právní úpravy zabýval na str. 19–21 prvostupňového rozhodnutí, a žalovaný na straně 17 žalobou napadeného rozhodnutí.
48. Soud nad rámec uvedeného dodává, že podle ustálené judikatury jak správních soudů, tak Ústavního soudu, povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý v žalobě uplatněný argument. Podstatné je posouzení jádra případu a poskytnout odpověď na

základní námitky, které v sobě mohou v některých případech konzumovat i odpověď na námitky dílčí a související (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58, ze dne 19. 2. 2014 č. j. 1 Afs 88/2013-66). Dle Ústavního soudu „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [nález sp. zn. III. ÚS 989/08 ze dne 12. 2. 2009 (N 26/52 SbNU 247)]. Městský soud ve světle citované judikatury v dané věci postupoval, neboť vypořádal podstatu žalobních námitek a nestíhá jej tudíž povinnost reagovat i na všechny další dílčí námitky vznesené žalobcem.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

49. Lze tak uzavřít, že žaloba je nedůvodná, jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a judikaturou soudů, soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. Výroky o nákladech řízení pod body II., III. rozhodnutí jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalovanému prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Proto bylo rozhodnuto tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal dle § 60 odst. 7 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem

Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30.01.2025

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.